

А. І. Шушківський

Зубашев Юхим Лук'янович

ЗУБАШЕВ Юхим Лук'янович (19(31). 01. 1860, м. Слов'янськ Харків. губ., нині Донец. обл. – 19. 12. 1928, Прага) – хімік-технолог, громадсько-політичний діяч. Закін. фіз.-мат. факультет Харків. університету (1883) та хім. відділ. С.-Петербур. технол. інституту (1886). Працював хіміком на Харків. цукрорафінад. заводі. Від 1889 – ад'юнкт-проф., від 1890 – професор кафедри хім. технології Харків. технол. інституту. Неодноразово виїжджав у закордонні наук. відрядження. 1899–1907 – директор (водночас очолював буд. комітет, керував спорудженням адм. і навч.-вироб. корпусів), 1908–09 – ординар. професор кафедри хім. технології Томського технол. інституту (Росія). У цей період заклав основи першої у Сибіру наук.-тех. б-ки (придбано бібліотеку інж. Кулібіна, бл. 1000 найменувань іноз. і рос. журналів). Сприяв виникненню у Харкові Пд.-рос. товариства технологів, у Томську – Товариства сибір. інженерів і Сибір. товариства печат. справи, фундатор Томських вищих жін. курсів. Брав участь у розвитку цукр. промисловості Сибіру. 1910 обраний до складу Томської міської думи і на першому її засіданні – міським головою, однак його кандидатура не була затв. Мін-вом внутр. справ. Від 1912 – чл. Держ. ради, у березні–травні 1917 – комісар Тимчас. уряду в Томській і Єнисей. губ. 1920–22 – професор кафедри хімії технології вуглеводів Петрогр. технол. інституту. 1922–25 жив у Німеччині (висланий у складі групи «антирад.» інтелігенції), працював проф. Рос. наук. інституту в Берліні, де читав курс товарознавства. Від 1925 – проф. Рос. нар. університету, від 1927 – Рос. юрид. факультету (курси з товарознавства, хім. технології, фабрично-завод. і кустарно-оброб. пром-стей) у Празі, водночас викладав у Праз. політех. інституті. У Чехо-Словащині також активно займався громад. діяльністю. Був головою правління (від 1926) Рос. академ. групи, очолював Відділ. з технол. освіти Товариства рос. інж. Автор низки праць з хімії та технології пожив. речовин. 1993 на фасаді гол. корпусу Томського політех. інституту 3.

встановлено мемор. дошку.

Основні праці

Углеводы и растительные белковые вещества. X., 1897; Курс технологии топлива и воды. Томск, 1908; Томский технологический институт // Город Томск. Томск, 1912.

Рекомендована література

1. Лозовский И. Первый директор. Из истории Томского технологического института // Нар. трибуна. 1990, 27 сен.;
2. Похолков Ю. П. Устроитель и первый директор Томского технологического института (о профессоре Е. Зубашеве) // Томский политехник. 1996. Вып. 2;
3. Дмитриенко Н., Васильева В. Великий труженик (Е. Л. Зубашев) // Сибир. старина. 1998. № 13;
4. Профессора Томского политехнического университета: Биогр. справоч. Томск, 2000. Т. 1.

Бібліографічний опис:

Зубашев Юхим Лук'янович / А. І. Шушківський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13931>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).